

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมุติฐานของการวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ใน 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาสูตรสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ขนาดสถานศึกษา และสถานภาพ
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

สมมติฐานของการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความแตกต่างกัน
2. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกัน มีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้วิจัยในครั้งนี้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งหมดจำนวน 2,367 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวนโรงเรียน 231 โรงเรียนแบ่งเป็นขนาดเล็ก 183 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 48 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 : 2556 : 1-18) โดยได้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 321 คน ที่อยู่ในสถานศึกษา 196 คน และนอกสถานศึกษา 125 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970 : 608-610; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 149) และวิธีสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาสูตรสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นและมีค่าความเชื่อมั่น 0.97

3. สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อคำนวณจัดกระทำข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้วผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 321 คน เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในสถานศึกษาจำนวน 196 คน อยู่นอกสถานศึกษาจำนวน 125 คน และอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 246 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 75 คน

2. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านทั้งหมด อยู่ในระดับมาก

2.2 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นผู้อยู่ในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน เกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นผู้อยู่นอกสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน เกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2.4 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวม และรายทุกด้านทั้งหมดอยู่ในระดับมาก

2.5 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยรวม และรายด้านเกือบทั้งหมดอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปได้ดังนี้

3.1 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้านเกือบทั้งหมดไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีส่วนร่วมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่

3.2 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เมื่อพิจารณารายข้อส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น มีส่วนร่วมในการเรียบเรียงหลักสูตรเป็นเล่มก่อนนำไปใช้งานจริง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีส่วนร่วมในการวางโครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมาย ประชุมรูปแบบ ระเบียบ เกณฑ์การวัดผลการเรียนให้เข้าใจตรงกัน ร่วมออกแบบการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ด้านการเรียนการสอน เมื่อพิจารณารายข้อส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน สนับสนุนงบประมาณ การผลิตสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และให้ครูจัดทำเอกสารธุรการชั้นเป็นปัจจุบัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.4 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เกือบทั้งหมดไม่แตกต่างกัน ยกเว้น มีส่วนร่วมในการอนุมัติผลการเรียนตามระเบียบการวัดประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาจำแนกตามสถานภาพ โดยรวมรายด้านและรายข้อไม่แตกต่าง

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ระบุปัญหาในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ มีใจความสำคัญได้แก่ สถานศึกษาไม่แจ้งผลการใช้และการประเมินหลักสูตรให้รับทราบต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน ไม่เข้าใจรูปแบบ ระเบียบ เกณฑ์การวัดผลการเรียน อย่างชัดเจน ไม่มีบทบาทในการจัดครูเข้าชั้นเรียน และไม่ได้การจัดหา/จัดซื้อโปรแกรมวัดผลประเมินผลการเรียนส่วนใหญ่สถานศึกษาเป็นผู้จัดหา/จัดซื้อ และไม่นำการนิเทศของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปปรับปรุงการเรียนการสอน และข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา คือ ควรนำผลการนิเทศของคณะกรรมการสถานศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงด้านการเรียนการสอน ควรมีการประชุม และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาทุกครั้งในการจัดครูเข้าชั้นเรียน ควรแจ้งผลการประเมินการใช้หลักสูตรให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาในการวัดผลการเรียน และควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดหา/จัดซื้ออุปกรณ์วัดผลประเมินผลการเรียน

อภิปรายผล

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมมีการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม ราชดำเนิน และราชช้อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ทำให้ชุมชนหรือคณะกรรมการสถานศึกษาเกิดความตื่นตัวด้านการศึกษาที่สูงมากในสังคม จึงน่าจะมีส่วนผลักดันให้มีผู้คนสนใจเรื่อง การศึกษาโดยเฉพาะบุคคลที่ได้รับการประกาศแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษามีความสนใจเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษาส่งผลให้คณะกรรมการศึกษามีบทบาทมากขึ้นมีส่วนร่วมในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนมากขึ้นกว่าเดิมในอดีตตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จนกระทั่งในปัจจุบันการปฏิรูปการศึกษายังคงมีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งถือได้ว่าเป็นกฎหมายที่ก่อให้เกิดความตื่นตัวและการเปลี่ยนแปลงในทางปฏิบัติในระดับสถานศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านวิชาการ เพราะมีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรท้องถิ่นที่ต้องการให้ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ตลอดจนงานอื่นๆ ทางวิชาการ การบริหารงานวิชาการซึ่งถือว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษา ดังนั้น จึงเป็นสาเหตุให้คณะกรรมการสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมในการบริหารในด้านวิชาการ โดยเฉพาะด้านพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ เบญจรงค์ แสงสุกวาว (2551 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัย การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา โรงเรียนสังกัด เทศบาลนครในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ และพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่าอยู่ใน ระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับ อำนวย มีศรี (2548 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ และพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาศรีสะเกษ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมี ส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ยังสอดคล้องงานวิจัยของ หนูอาจ สมชัย (2550 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัย ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน ของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 และพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน ของผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษาของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

ด้านการเรียนการสอน โดยรวมรายด้าน และรายข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นเพราะว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นครูและเป็นผู้บริหาร ผู้ปกครองนักเรียน เป็นผู้นำชุมชน ทราบถึงปัญหาในการทำงานในเรื่องการเรียนการสอนเป็นอย่างดี จึงทำให้ผลการมีส่วนร่วมอยู่ใน ระดับมาก ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเกิด ครเจริญ (2544: บทคัดย่อ) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกระบวนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับ มาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญศรี แสงศรี (2545: บทคัดย่อ) ที่ทำวิจัย การมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ และพบว่า คณะกรรมการมีส่วนร่วมในระดับมาก ซึ่งเป็นผลมาจาก นโยบายการปฏิรูปการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการที่ดำเนิน การพร้อมกันทั่วประเทศ มีการเผยแพร่ความรู้สาระต่าง ๆ ผ่าน สื่อสารมวลชนหลายแขนงอีกทั้งมีเอกสารต่าง ๆ ส่งให้โรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษา ที่แต่งตั้งตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงเป็นการกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ขึ้นในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ของแต่ละสถานศึกษาทั่วประเทศ และยังคงคล้องกับ ธนศ ปานฤทัย (2545 : 69) ที่ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนที่มี มาตรฐานคุณภาพนักเรียนแตกต่างกัน และพบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยรวม ราชดำเนินอยู่และราชช้อยู่ ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ มีการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 2 ได้มีการจัดอบรมให้ความรู้ เรื่องการวัด ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน และให้สถานศึกษาในสังกัดเพื่อรองรับการจัดทำ รายงานผลการเรียนจึงทำให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ อยู่ในสถานศึกษา มีความรู้ และความเข้าใจ จึงส่งผลให้การมีส่วนร่วมในด้านนี้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ นริศ อัมภรัตน์ (2546: บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัย การมีส่วนร่วมในงานวิชาการ ตามสภาพจริง โรงเรียนเขื่อนขันธ์ จังหวัด ศรีสะเกษ และพบว่า ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมมือในการทำกิจกรรมใน งานวิชาการ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม ในด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนอยู่ ในระดับมาก

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้อยู่ในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม ราชช้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในสถานศึกษาเป็นครูและผู้บริหาร ซึ่งมีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในด้านการบริหาร และสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ จึงทำให้งานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตาม ระเบียบขั้นตอนในการทำงาน และมีความคล่องตัวสูง ส่งผลให้โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษา โดยเกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่ายและสามารถสนองความต้องการของชุมชน ได้อย่างดี จึงทำ ให้ผลการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับ พิศาล สกุนะสิงห์ (2552 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านคุณภาพนักเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอเสนานิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำนาจเจริญ และพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านคุณภาพนักเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอเสนานิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำนาจเจริญ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในระดับมาก

ด้านการเรียนการสอน พบว่า โดยรวมและราชช้อยู่ในระดับมากทุกข้อทั้งนี้อาจเป็น เพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในสถานศึกษาเป็นผู้บริหารและครูสามารถ ปฏิบัติงานได้โดยส่วนมากผู้ผู้บริหารจะมาจากสายผู้สอนทำให้มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียน การสอนรวมถึงรับทราบปัญหาของการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน ทำให้เกิดความเชื่อถือ

สอดคล้องกับ เพิ่มวุฒิ บุษผามาตะนัง (2543 : 20) ที่กล่าวว่าครูไทยในยุคใหม่ข้อมูลข่าวสารมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ครูควรมีลักษณะดังนี้คือ ความรู้ เป็นคนทันสมัยทันเทคโนโลยี มีวิสัยทัศน์ มีหัวใจเป็นนักประชาธิปไตย เปลี่ยนบทบาทผู้สอนมาเป็นผู้แนะนำ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการเรียนการสอนนี้อยู่ในระดับมาก

ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยรวม ราชดำเนินและราชข้อ เกือบทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเรื่องที่เข้าใจยากเพราะคณะกรรมการที่อยู่ในสถานศึกษา เป็นครูและผู้บริหาร ซึ่งเกี่ยวข้องกับการวัดผลประเมินผล เช่น การให้คะแนน การตัดเกรด เป็นเรื่องที่เข้าใจยาก ซึ่งได้มีการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ได้มีการจัดอบรมให้ความรู้ เรื่องการวัดประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาเท่านั้น แต่ไม่ได้มีการจัดฝึกอบรมให้แก่ คณะกรรมการที่อยู่นอกสถานศึกษา จึงทำให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เหล่านี้ ไม่ทราบและไม่มีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน จึงส่งผลให้ การมีส่วนร่วมด้านนี้ อยู่ในระดับ ปานกลาง อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ อุดร พูลสวัสดิ์ (2544 : 85) ที่ได้ทำการวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของการปฏิบัติงานในโรงเรียนด้านส่งเสริมพัฒนาการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้อยู่นอกสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและราชข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกิดความร่วมมือและมีส่วนร่วม ส่งผลให้โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษา และทำให้เกิดความร่วมมือของทุกฝ่ายและสามารถสนอง ความต้องการของชุมชนได้อย่างดี การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต้องให้เชื่อมโยงกับมาตรฐาน การเรียนรู้ทุกองค์ประกอบของหลักสูตร ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาสาระที่สอนกิจกรรมการเรียนรู้ ชิ้นงาน/ภาระงานที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ เกณฑ์การวัดประเมินผลต้องเชื่อมโยงสะท้อนสิ่งที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนในมาตรฐานการเรียนรู้ ดังนั้นในการออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ผู้เกี่ยวข้องต้องวิเคราะห์ ข้อมูลในการกำหนดองค์ประกอบอื่น ๆ ของหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนต่อไป ซึ่งต้องเกี่ยวเนื่องและสัมพันธ์กับบริบททางสังคมของชุมชนในท้องถิ่นเช่นกัน บริบททางสังคมของชุมชนในท้องถิ่นที่มีความสำคัญเป็นอย่างไรกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษานั้น เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าใจการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนได้ตามเป้าหมาย และเกิดมาตรฐานการเรียนรู้ต่อไป

ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นว่าการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียน เป็นงานหลักของสถานศึกษา ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อสถานศึกษา และผู้เรียน ในยุคการปฏิรูปการศึกษาสถานศึกษามีโอกาสในการตัดสินใจมากขึ้น ตามหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษา ที่ให้สถานศึกษารับผิดชอบโดยตรง และต้องอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้ผลการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับ วัลลภ บุญกิตติเจริญ (2547 : 19) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของโรงเรียน คือ การจัดการผสมผสานทรัพยากรและกิจกรรมทางการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ส่งผลให้ด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากดังกล่าวแล้ว

ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายชื่อ พบว่าบางข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการต้องอาศัยความร่วมมือและความรู้ คณะกรรมการสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่นอกสถานศึกษา อาจขาดความชำนาญและความรู้ด้านนี้ ที่จะแนะนำให้ผู้สอน ใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน และจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาจะต้องจัดทำหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไปในมาตรฐานเดียวกันและต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย ส่งผลให้ด้านนี้อยู่ในระดับมาก

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนขนาดเล็ก ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชน ในหมู่บ้านเป็นแบบพี่น้อง มีความใกล้ชิดต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน เป็นการทำงานแบบช่วยเหลือกันจึงทำให้ผลการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับ บรรพต สุวรรณประเสริฐ (2544 : 48) ที่พบว่า บทบาทหน้าที่ในการจัดทำหลักสูตร โดยร่วมวิสัยทัศน์และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตลอดจนสาระของหลักสูตรทุกช่วงชั้น จำเป็นต้องร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้มีการประเมินการนำไปใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนา

ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเกิดจาก คณะกรรมการสถานศึกษา ส่วนใหญ่เป็นผู้อยู่ในชุมชนที่สถานศึกษาดังอยู่และนักเรียน เป็น ลูกหลานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งผลให้มีส่วนร่วมในด้านนี้มีมากเพราะ เป็นเรื่องที่อยู่ปกรองสนใจและต้องการเอาใจใส่ผู้เรียนมากขึ้นทำให้ชุมชนและสถานศึกษามี กระบวนการที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน จึงทำให้ผลการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 : 151-164) ที่พบว่า จุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา อยู่ที่ การจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปด้วยดี ก็ด้วยการวางแผน ร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายทั้งที่อยู่ใน สถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน รายข้อ บางข้ออยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเรื่องนี้มีความเข้าใจยาก อาจจะสลับซับซ้อนหรืออาจไม่เป็นที่ สนใจคณะกรรมการสถานศึกษา เพราะขาดความรู้ ความสามารถความเข้าใจในเรื่องนี้ทำให้ การมีส่วนร่วมในเรื่องนี้บางข้ออยู่ในระดับปานกลาง

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดใหญ่ ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเกิดจากสถานศึกษาขนาดใหญ่ ซึ่งมี บุคลากรที่มีความพร้อม มีความคล่องตัว และมีประสบการณ์ในการจัดทำหลักสูตรและพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาที่ต่อเนื่องสอดคล้องกับ เอกรินทร์ สีมหาศาล (2545 : 2-3) ที่กล่าวไว้ว่า หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผนแนวทางข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมี ความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงลำดับ ชั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่ การปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ใน โรงเรียน ชุมชน สังคมและ โลกอย่างมีความสุข

ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเกิดจากเรื่องนี้สำคัญ กับทุกฝ่ายและเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาโดยตรง จึงต้องร่วมมือกัน รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนให้อยู่ในมาตรฐานการศึกษาสอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2544 : 144-145) ที่กล่าวว่า แนวคิดในการพัฒนาคุณภาพ เป็นการบริหารงานเพื่อนำไปสู่ความเป็น เลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัด คือผลผลิตและกระบวนการ เป็นปัจจัย สำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการ ได้รับความพึงพอใจพัฒนาศักยภาพ เป็นที่ยอมรับของ สังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุม

พึ่งพาอาศัยซึ่งกัน เป็นการทำงานแบบช่วยเหลือกัน สอดคล้องกับ บรรพต สุวรรณประเสริฐ (2544 : 48) พบว่า บทบาทหน้าที่ในการจัดทำหลักสูตร โดยร่วมวิสัยทัศน์และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตลอดจนสาระของหลักสูตรทุกช่วงชั้น จำเป็นต้องร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้มีการประเมินการนำไปใช้ เพื่อปรับปรุงและพัฒนา

ด้านการเรียนการสอน พบว่า โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเกิดจากคณะกรรมการสถานศึกษา ส่วนใหญ่เป็นผู้อยู่ในชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่และนักเรียนก็เป็นลูกหลานของคณะกรรมการ ส่งผลให้มีส่วนร่วมในด้านนี้มีมากเพราะเป็นเรื่องที่ผู้ปกครองสนใจ และต้องการเอาใจใส่ผู้เรียนมากขึ้นทำให้ชุมชนและสถานศึกษามีกระบวนการที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 : 151-164) พบว่า จุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา อยู่ที่การจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปด้วยดี ก็ด้วยการวางแผน ร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายทั้งที่อยู่ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า บางชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเรื่องนี้มีความเข้าใจยาก อาจจะสลับซับซ้อนหรืออาจไม่เป็นที่สนใจคณะกรรมการสถานศึกษา เพราะขาดความรู้ ความสามารถความเข้าใจในเรื่องนี้ทำให้การมีส่วนร่วมในเรื่องนี้บางชื่ออยู่ในระดับปานกลาง

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดใหญ่

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเมื่ออยู่บางชื่อ ที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ มีความร่วมมือในการวางโครงสร้างหลักสูตร สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ทั้งนี้อาจเกิดจาก สถานศึกษาขนาดใหญ่ ซึ่งมีบุคลากรที่มีความพร้อม มีความคล่องตัว และมีประสบการณ์ในการจัดทำหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ต่อเนื่องสอดคล้องกับ เอกรินทร์ สัมहाสาล (2545 : 2-3) กล่าวไว้ว่า หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผนแนวทางข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถโดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงลำดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคมและโลกอย่างมีความสุข

คุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ มีเป้าหมายในการเสนอแนะเพื่อแสดงถึงคุณภาพ คือ ผลผลิตสูงขึ้นคุณภาพสูงขึ้น ต้นทุนลดลง ตรงตามเวลาที่กำหนดหรือประหยัดเวลามากขึ้น มีความปลอดภัยมากขึ้นและบุคลากร ผู้รับบริการมีขวัญกำลังใจสูงขึ้น

ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเกิดจากการการผลประเมินผลเป็นเรื่องของสถานศึกษาและสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความพร้อมในการประเมินผล มีโปรแกรมในการคำนวณประเมินผล สะดวกสำหรับครูและสถานศึกษา และอาจเป็นเรื่องที่เข้าใจยากต้องศึกษาและเรียนรู้จึงสามารถเข้าใจได้และสามารถปฏิบัติได้ ส่งผลให้อยู่ในปานกลาง

จากผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง มีส่วนร่วมในการวางโครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ร่วมออกแบบการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประชุมรูปแบบ ระเบียบเกณฑ์การวัดผลการเรียนให้เข้าใจตรงกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีส่วนร่วมในการเรียบเรียงหลักสูตรเป็นเล่มนำไปใช้งานจริง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีส่วนร่วมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ทั้งนี้อาจเกิดจากโรงเรียนขนาดใหญ่มีบุคลากรจำนวนมากและมีประสบการณ์ทำให้งานด้านพัฒนาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตามระเบียบขั้นตอนในการทำงานและมีความคล่องตัวสูง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่เพียงแต่ให้ความเห็นชอบ ต่างจากโรงเรียนขนาดเล็กที่บุคลากรและความคล่องตัวมีไม่มากต้องระดมทรัพยากรรวมถึงคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการทำงาน ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมมากกว่าผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับ อัยนา เพ็ชรทองคำ (2549 : 157) ที่กล่าวว่าหลักสูตรสถานศึกษา คือ เป็นแนวทางที่สถานศึกษาใช้ในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถประยุกต์ความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา ในชีวิตประจำวันและอยู่ในสังคมได้เป็นปกติสุข และสอดคล้องกับ อรนันท์ นิมมูช (2550 : 89) ที่กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษาเป็นเนื้อหากิจกรรมประสบการณ์ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมตามความเหมาะสมกับวัยของเด็ก ซึ่งเป็นประสบการณ์ได้รับทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ตอบสนองต่อความต้องการ ความสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและสังคมสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ด้านการเรียนการสอน เรื่อง ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยนำผลการวิจัยมาปรับปรุงการเรียนการสอน สนับสนุนงบประมาณ การผลิตสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และให้ครูจัดทำเอกสารรุกรการชั้นเป็นปัจจุบัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีส่วนร่วมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ทั้งนี้เป็นเพราะการเรียนการสอนไม่ค่อยเกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งเป็นเพียงผู้ส่งเสริมแท้ที่จริงต้องขึ้นอยู่กับครูว่าจะดำเนินการได้ประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสมศักดิ์ คงเที่ยง (2542 : 126-128) ได้วิจัย การมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษาการเรียนการสอน ซึ่งชุมชนผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อดำเนินงานการพัฒนาการศึกษา การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน หลักสูตร การทำกิจกรรม โดยมีพ่อแม่ผู้ปกครองบุคคลในชุมชนที่มีความรู้ความสามารถด้านใดด้านหนึ่งเข้ามาเป็นวิทยากรเสริมความรู้ หรือพาผู้เรียนไปเรียนรู้โดยตรง ซึ่งส่วนใหญ่โรงเรียนขนาดใหญ่จะมีการบริหารที่ดีกว่าโรงเรียนขนาดเล็กส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กต้องระดมบุคลากรในการทำงาน

ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน เรื่อง มีส่วนร่วมในการอนุมัติผลการเรียนตามระเบียบการวัดประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีส่วนร่วมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ทั้งนี้อาจเกิดจากโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งโดยขนาดและงบประมาณมีอยู่น้อย ทุกเรื่องจึงต้องมีการขอความช่วยเหลือจากคณะกรรมการสถานศึกษาทำให้คณะกรรมการสถานศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีส่วนร่วมเกือบทุกด้านมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเกิดจากบริหารโรงเรียนอาจจะยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน และร่วมตัดสินใจ ทำฝ่ายทุกฝ่ายให้ความช่วยเหลือร่วมแก้ปัญหา รับฟังความคิด ข้อเสนอแนะของทุกฝ่ายสอดคล้องกับธานี คลังชานาญ (2548 : 15) พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารวิชาการของโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะส่งผลต่อผู้เรียน โดยตรงในการเรียนรู้ ซึ่งจะต้องมีการวางแผนก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ ผู้บริหารต้องส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการ การประชุม อบรม สัมมนาหรือการศึกษาต่อ สนับสนุน อำนวยความสะดวกในการจัดหา และ การใช้สื่อการเรียนการสอน

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คณะกรรมการต่างมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาและยังสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551 : 51-53) ที่กล่าวถึงบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์คณะบุคคลที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษา ความหลากหลายของบุคคลที่เป็นคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาที่มีความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเองตามกรอบของกฎหมาย กำหนดไว้ ได้แก่ ผู้แทนผู้ปกครอง เป็นผู้สะท้อนปัญหาและความต้องการด้านคุณภาพการศึกษาและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ร่วมมือกับครูบุคลากรทางการศึกษา ชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารและตัวแทนครู เป็นผู้มี ความชำนาญในสาขาวิชาชีพครู มีความสำคัญต่อการนำเสนอข้อมูลด้านกระบวนการจัดการเรียน การสอน ผู้แทนองค์กรชุมชน เป็นผู้สะท้อนปัญหาและความต้องการในการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของชุมชนและให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้แทนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้สะท้อนปัญหาและความต้องการที่ครอบคลุมทั้งเขตพื้นที่บริการของ สถานศึกษา มีความสำคัญในการสนับสนุนงบประมาณและเชื่อมโยงแผนพัฒนาการศึกษากับ แผนพัฒนาท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า เป็นผู้สะท้อนความรัก ความศรัทธา ความภูมิใจต่อ สถาบันการศึกษาช่วยรณรงค์คุณค่าให้ศิษย์รุ่นหลังประสบผลสำเร็จในการศึกษา ผู้แทนพระภิกษุ สงฆ์ หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น เป็นผู้นำเสนอข้อมูลด้านคุณธรรม จริยธรรมของศาสนา เพื่อให้ นักเรียนเป็นคนดีของสังคม ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้าน ต่างๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้ครอบคลุมทุกๆ ด้าน มีคุณภาพ และ ประสิทธิภาพ ทำให้สถานศึกษาที่มีความเข้มแข็งและพัฒนาอย่างยั่งยืน

ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ ไม่แตกต่างกัน อาจจะเนื่องการเรียน การสอนมีความสำคัญเป็นที่สนใจของผู้ปกครอง ชุมชน เพราะเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวมากที่สุด คือลูกหลาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญในเรื่องการเรียนการสอนเป็นอันดับต้น ๆ สอดคล้องกับพิสิท ถานุตร (2546 : 17) ซึ่งได้วิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัด การศึกษาด้านการเรียนการสอน คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมการของ หน่วยงาน เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นและรับผิดชอบการบริหารการศึกษารวมถึงการจัดการเรียน การสอน ในทำนองเดียวกันยังสอดคล้องกับศรีอัมพร ทองสืบสาย (2545 : 13) ที่ได้วิจัย

การมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนการสอนของบุคคลหลายๆ คนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกันในการวางแผน การดำเนินงานตามแผนและการประเมินผลเพื่อให้งานบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ต้องการ ซึ่งบุคคลเหล่านั้นเกิดความรู้สึกร่วมกันรับผิดชอบ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจและร่วมกันแก้ปัญหา อย่างไรก็ดี อุดมสิทธิ์ จิตรวิจารณ์ (2545 : 34) ที่ได้วิจัย การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เป็นการทำให้ทุกฝ่ายได้มาเกี่ยวข้อง มีปฏิสัมพันธ์ มีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างเท่าเทียมกัน ร่วมกันตัดสินใจ ร่วมดำเนินกิจกรรม ทำให้ทุกคนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ด้วยกระบวนการทางสังคมและการปฏิบัติจริง มีรากฐานความเชื่อและศักยภาพจากคนท้องถิ่น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมขวัญ โชติพันธ์ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัย การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและพบว่า ทั้งผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ครู อาจารย์ เห็นด้วยกับแนวทางการเรียนการสอนในระดับมาก ทั้งจุดมุ่งหมาย กระบวนการ และการประเมินผล

ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเกิดจากคณะกรรมการมีการอบรมและมีการเรียนรู้ในด้านการวัดผลประเมินผล ซึ่งมีการประชุมปรึกษาหารือซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 24-25) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็ม ศักยภาพ สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาจะต้องจัดทำหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคคลกรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน ในทำนองเดียวกันยังสอดคล้องกับ ชำรง บัวศรี (2542 : 236-238) ที่ได้วิจัย การวัดประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนว่า เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการวัดผล การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการทำและจุดประสงค์ การตัดสินใจคุณค่าเชิงวิชาชีพของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และกระบวนการของการกำหนด รวบรวมและประมวลข้อมูลที่มีประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจซึ่งจำเป็นต้องผ่านกระบวนการทำความเข้าใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

จากผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเกิดจากคณะกรรมการรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเองที่จะช่วยส่งเสริมการบริหารงานวิชาการให้ เป็นไปตามกรอบการดำเนินงาน และเป็นไปตามโครงสร้างในการบริหาร เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ บุญศรี แสงศรี (2545 : 16-18) ที่ได้พบว่า

การมีส่วนร่วมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของโรงเรียน เป็นงานบริหารโรงเรียนโดยมีการกำกับดูแล ให้คำปรึกษา ที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่นเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 2. ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นให้ครูและนักเรียนได้พัฒนาการเรียนรู้โดยการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 3. ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการและงานอื่นๆตามบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม
 4. ควรส่งเสริมหรืออบรมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้
- ในด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน เพราะผลการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง
5. ควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ไม่ใช่แค่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ถึงเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพิ่มขอบข่ายของงานวิจัยให้มากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งหมด
2. ควรศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมดที่อยู่ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา และผู้ปกครององค์กรอื่นๆ
3. ควรใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การทดลอง เพื่อได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. ควรกำหนดขอบเขต เนื้อหา กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดเพื่อจะได้ข้อมูลที่ละเอียดชัดเจนยิ่งขึ้น
5. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ทั้งด้านเชิงปริมาณและคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และกำหนดประเด็น ตัวแปรที่ศึกษาเพิ่ม